

Կրթություն

Շաբաթաթերթ «Krtutian» (education) weekly «Кртутян» (образование) еженедельник 22.12.2021թ. չորեքշաբթի թիվ 52 (1025)

Շնորհավոր Ամանոր եւ Սուրբ Ծնունդ

Մաղթանք

Ավարտվում է տարին... Շուտով կնստենք Ամանորի սեղանների շուրջ, մեր եւ մեր բարեկամների ջերմ օջախներում կվայելենք կրկին **Աստծո հացն ու գինին** եւ մյուս պես-պես բարիքները ու բառեր չենք խնայի մաղթանքներով միմյանց ողողելու համար... Թող որ Աստված իրագործի մեր բոլոր բարի ցանկությունները: Արդ, բոլոր մաղթանքներին ընդառաջ, թող այս մեկն էլ ուղղվի մեր կողմից. գուցե մի քիչ անսովոր, գուցե նաեւ մի քիչ տխրալի, բայց, ի վերջո, զվարթ ու նպատակամետ:

Հին հույները, ասում են, հեռացել են պատմության թատերաբեմից. ինչպես նաեւ հին եգիպտացիները... Այսօրվա հույները հին հույները չեն, ոչ էլ, մասնավոր, եգիպտոսի այսօրվա քաղաքացիներն են հին եգիպտացիները... Արդեն կռահեցիր, սիրելի՛ Ընթերցող, ենթադրվող հարցադրումը. *մի՞թե մենք էլ հին հայերը չենք... Մի՞թե փոխվել է նաեւ մեր տեսակը...* Դատելով առերեսույթ՝ թերեւս այո: Բայց երբ նայում ենք դեպի մեր խորքը, մեր ներաշխարհի անկյուններում ծվարած ենք գտնում **Հին հային** իրեն բնորոշ հոգեկերտվածքով, բնավորության միայն իրեն հատուկ ելեւելքներով...

Երկրում իրավիճակ է փոխվել... Եղել է նաեւ պատերազմ... Իրավիճակներն ու պատերազմները կարող են եւ պետք է հերթագայեն միմյանց... Մեզ մնում է չխճճվել իրադարձությունների բավիղներում եւ չխաթարել մեր տեսակը...

Ես վստահ եմ, համոզված եմ, որ Դու, սիրելի՛ Ընթերցող, ինչ կրթության ու մասնագիտության, ինչ արհեստի կամ արվեստի, ինչ կարողության կամ դիրքի տեր էլ լինես, սիրում ես Քո ներսում բնակվող **Հին հային**: Եւ միայն բարենպաստ միջավայրի ու համընդհանուր տրամադրվածության պահն է պակասել, որ Լա Քո միջից հառնի իր ողջ վեհությամբ...

Գալու է, չէ՞, մեր ժամանակը... Բայց մինչ այդ հարկ է որ մենք պահպանենք մեզ, մեր տեսակը...

Պահպանենք մեզ, մեր տեսակը. թող այս լինի մեր մաղթանքների մաղթանքը: Եւ բոլոր նրանք, ովքեր ունեն *մեր տեսակի պահպանմանն աջակցելու* կոչումն ու առաքելությունը, թող որ աննկուն ու աննահանջ հաջողեն իրենց վեհ գործի մեջ նոր՝ 2022 եւ էլի գալիք տարիների ընթացքում... Մինչեւ *լրումը ժամանակի*:

Գ.Ս.

Խորհրդարան

Առաջին ընթերցմամբ ընդունվեցին «Հանրակրթության մասին» օրենքի փոփոխությունները

Ազգային ժողովը դեկտեմբերի 16-ի արտահերթ նիստում առաջին ընթերցմամբ քննարկել է ընդունել է ՀՀ կառավարության հեղինակած «Հանրակրթության մասին» օրենքում առաջարկվող փոփոխությունները: Նախագիծը ներկայացրել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարի տեղակալ **Ժաննա Անդրեասյանը**: Նրա խոսքով՝ նախագծով սկզբունքային փոփոխություններ են առաջարկվում մի քանի ուղղությամբ, որոնցից առաջինը հանրակրթության բովանդակությանն է վերաբերում:

Հարունակությունը՝ էջ 2

Երիտասարդական

Խորհրդանշական բանալին փոխանցվեց Հրազդանին

Կապանը հրաժեշտ է տալիս երիտասարդական մայրաքաղաքի կարգավիճակին. Կապանի մշակույթի տանը տեղի ունեցած փակման հանդիսավոր միջոցառման ժամանակ ամփոփվել են «ՀՀ 2021 թվականի երիտասարդական մայրաքաղաք» ծրագրի շրջանակում Կապանում կատարված աշխատանքները: Երիտասարդական մայրաքաղաքի խորհրդանշական բանալին Կապանից փոխանցվել է Հրազդանին:

Հարունակությունը՝ էջ 4

Ձմեռային արձակուրդներ

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով հաստատված՝ հանրակրթական հիմնական ընդհանուր, մասնագիտացված եւ հատուկ պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների 2021-2022 եւ 2022-2023 ուսումնական տարիների օրինակելի ուսումնական պլաններում սահմանված են նաեւ դպրոցականների արձակուրդների օրերը:

Ըստ այդմ՝ 2021-2022 ուսումնական տարում **3-12-րդ դասարանների սովորողներին տրվում է ձմեռային արձակուրդ 2021 թ. դեկտեմբերի 27-ից մինչեւ 2022 թ. հունվարի 9-ը՝ ներառյալ:**

Առաջին եւ երկրորդ դասարանցիների ձմեռային արձակուրդը տրվում է 2021 թ. դեկտեմբերի 27-ից մինչեւ 2022 թ. հունվարի 23-ը՝ ներառյալ:

Հաշվի առնելով, որ աշնանային արձակուրդը մեկ շաբաթով երկարաձգվել էր՝ ուսալանում կատարված փոփոխությամբ, ուսումնական տարին կավարտվի **2022 թվականի հունիսի 3-ին՝ 5-օրյա աշխատանքային շաբաթվա դեպքում, եւ հունիսի 6-ին՝ 6-օրյա աշխատանքային շաբաթվա դեպքում:** Այսպիսով՝ ուստարվա ընթացքում կապահովվի առնվազն **30** ուսումնական շաբաթ՝ **1-ին, 32՝ 2-րդ եւ 34՝ 3-12-րդ դասարանների համար:**

Թող Վագրի տարին լինի բարեբեր

Մշակույթ

Քննարկում

168 մլն դրամ՝ Համագային թատրոնին

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության 2021 թվականի բյուջեով նախատեսված ծրագրերից վերաբաշխման միջոցով Սոս Սարգսյանի անվան համագային թատրոնին, դրամաշնորհային պայմանագրի հիման վրա, հատկացվել է 168 մլն դրամ (ներառյալ ավելացված արժեքի հարկը) բեմին անհրաժեշտ մեխանիզմների ձեռքբերման համար: Այդ մասին որոշումն ընդունվել է ՀՀ կառավարության վերջին նիստում:

Սոս Սարգսյանի անվան համագային թատրոնի բեմի վերազինման համար ձեռք կբերվեն հետևյալ սարքավորումները՝ շտանգետներ, սաֆիտներ եւ կառավարման վահանակներ, որոնք խիստ անհրաժեշտ են թատրոնի բնականոն գործընթացն ապահովելու համար: Նշենք, որ մշակույթային հաստատությունների գույքային հագեցվածության բարելավման գործընթացը կրում է շարունակական բնույթ:

Գործադիրի մեկ այլ որոշմամբ՝ վերաբաշխման արդյունքում լրացուցիչ 80 մլն դրամ հատկացվել է ՀՀ 2021 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված «Աջակցություն երիտասարդ ընտանիքներին» միջոցառմանը՝ «Բնակարան երիտասարդներին» ծրագրի շահառուներին հասանելիք 2021թ.-ի դեկտեմբեր ամսվա սուբսիդավորման գումարը համապատասխան կազմակերպություններին փոխանցելու նպատակով:

Հ. Հ.

«Դպրոցում եղել եւ լինելու է մեկ տնօրեն, մեկ լիդեր՝ բովանդակության պատասխանատուն»

ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված եւ Ազգային ժողովի արտահերթ նիստում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հանրակրթության մասին» նոր օրենքի նախագծով առաջարկվող փոփոխությունների քննարկման նպատակով ԿԳՍՍ նախարարությունում տեղի է ունեցել աշխատանքային հանդիպում ՀՀ մարզպետարանների կրթության վարչությունների պատասխանատուների եւ մի խումբ տնօրենների հետ:

Հանդիպման սկզբում ԿԳՍՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը հակիրճ անդրադարձել է ձեռնարկված փոփոխություններին, մասնավորապես՝ հանրակրթական դպրոցների կառավարման առնչվող դրույթներին: «Մեր հիմնական նպատակը ձեռք բերելու էր լսելու և մենք ուզում ենք պարզաբանել ձեռք բերված բարձրացված հարցերը, ինչպես նաև քննարկել ձեր առաջարկները: Նախաձեռնած բոլոր փոփոխություններն ունեն մեկ նպատակ՝ բարձրացնել դպրոցների կառավարման արդյունավետությունը եւ կրթության որակը: Մենք չենք պնդում, որ ընտրված եղանակները լավագույնն են կամ անսխալական, բայց համոզմունք ունենք, որ փոփոխություններն ուշացած են, քանի որ համակարգի առջեւ ծառայած խնդիրներն են

ստիպում գնալ փոփոխությունների: Վերլուծություններն ու դիտարկումները ցույց են տալիս, որ պետությունը դպրոցի տնօրենից պահանջում է ամեն ինչ՝ եւ կրթության որակ, եւ շենքային պայմանների բարելավում, եւ ֆինանսատնտեսական կառավարում: Ամեն ինչ պահանջելը իրատեսական չէ: Պահանջը պետք է լինի թիրախային, որպեսզի արդյունքը ես լինի թիրախային եւ չպահելի: Հստակեցնելով գործառնությունները մենք ուզում ենք դպրոցի տնօրենի առջեւ դնել միայն կրթության որակի բարձրացման պահանջ: Այդ նպատակով մենք ուզում

ենք դպրոցի տնօրենի գործառնության տարանջատել կրթության որակի հետ ուղղակի կապ չունեցող տեխնիկական բնույթի հարցերը՝ նրա վրա թողնելով միայն կրթության որակի ապահովման պատասխանատվությունը: Այս դեպքում պետության պահանջը տնօրենից կլինի ավելի հստակ եւ չպահելի: Իսկ մնացած հարցերը՝ պայմանների բարելավում, սպասարկում եւ այլն, կիրականացվի մասնագիտացված ծառայության կողմից»,- նշել է փոխնախարարը:

շարունակությունը՝ էջ 3

Առաջին ընթերցմամբ ընդունվեցին «Հանրակրթության մասին» օրենքի փոփոխությունները

սկիզբը՝ էջ 1

«Նպատակ է դրված խթանելու քննական մտածողությունը, նորարարությունը, վերլուծական ու ստեղծագործական հմտությունները՝ առանձնակի ուշադրություն դարձնելով քաղաքացիական, ֆինանսական եւ ձեռնարկատիրական կրթությանը: Նախատեսվում է վերանայել գիտություն, տեխնոլոգիա, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա առարկաների եւ օտար լեզուների բովանդակությունն ու դասավանդման մոտեցումները:

Խնդիր է դրված դպրոցում ուսուցանվող գիտելիքը համադրելու հմտություններով, արժեքներով եւ դիրքորոշումներով՝ նոր բովանդակություն հաղորդելով 12-ամյա կրթությանը»,- նշել է Ժ. Անդրեասյանը ավելացնելով, որ այդ նպատակով արդեն ընդունվել է հանրակրթության նոր չափորոշիչը, վերանայվել են առարկայական չափորոշիչները, ուսումնական պլաններն ու ծրագրերը:

«Հանրակրթության մասին օրենքի փոփոխությամբ տալիս ենք նաեւ մի շարք կարեւոր հասկացությունների սահմանում, ինչպես օրինակ, դասագիրքը, որ մինչ այժմ օրենսդրությամբ սահմանված չէր: Նախագծով սահմանում ենք, որ դասագիրքը, հանրակրթության պետական չափորոշիչ պահանջներին համապատասխան, տվյալ հանրակրթական առարկայի կամ դրա մի մասի հիմնական բովանդակությամբ թղթային կամ էլեկտրոնային գիրքն է: Սրանով նաեւ ճանապարհ ենք բացում էլեկտրոնային դասագրքերի համար, որոնց զուգահեռ ներդրումը թղթային դասագրքերի հետ մեկտեղ նախատեսում ենք դասագրքերի ապահովման նոր կարգով»,- նշել է նա:

Ըստ զեկուցողի՝ փոփոխությունները թույլ կտան բարձրացնել մանկավարժական ինքնավարությունը, խրախուսել ուսուցիչների՝ անհատական ուսումնական պլաններով աշխատելու նախաձեռնությունները: Նորարարություններ են նախատեսվում հա-

մընդհանուր ներառական կրթության ներդրման առումով. փոխվում են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի սահմանումը, դպրոցների ֆինանսավորման մոդելը: Անդրադառնալով հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կառավարման առաջարկվող փոփոխություններին՝ փոխնախարարը նշել է, որ նախատեսվում է տնօրենի գործառնությունից տարանջատել վարչատնտեսական հատվածը՝ նրան վերապահելով կրթության որակի եւ բովանդակության պատասխանատվությունը: Վարչատնտեսական ղեկավարումը կիրականացվի կենտրոնացված կարգով, իսկ տնօրենին կվերապահվի միայն կրթության որակի ապահովման խնդիրը:

Նախագծով առաջարկվում է նաեւ ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման համակարգի փոփոխությունն ատեստավորման միջոցով: «Այս տարի փորձարկվել է կամավոր ատեստավորման գործընթացը, եւ առաջարկվող փոփոխությունները հնարավորություն կտան ընդլայնելու ատեստավորման գործընթացը»,- ընդգծել է Ժաննա Անդրեասյանը:

Փոխվում են կրթության առանձնահատուկ պայմաններին ուղղված քաղաքականությունն ու ներառական կրթության կարգավորումները, սահմանումը. «Մասնավորապես, կրթության առանձնահատուկ պայմանների համար տրվում է հետևյալ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձ խոսքի եւ լեզվի, հաղորդակցման, լսողության, տեսողության, ինտելեկտի (մտավոր), հուզական, վարքի, շարժունակության եւ այլ խնդիրներով պայմանավորված՝ ուսուցման հետ կապված դժվարություններ ունեցող անձ, որի կողմից հանրակրթական հիմնական ծրագրերը յուրացվելու համար անհրաժեշտ են կրթության առանձնահատուկ պայմաններ, ներառյալ խելամուհիտ հարմարեցումները:

կարիք ունեցող, այդ թվում՝ հաշմանդամություն ունեցող երեխաների կրթության կազմակերպման գործընթացում խելամուհիտ հարմարեցումներն ապահովելու նպատակով պետական բյուջեի միջոցներից տրամադրվում է նպատակային ֆինանսավորում: Հստակեցվել են նաեւ Հանրապետական մանկավարժախոզբանական կենտրոնի, ՏՄԱԿ-ների գործառնությունները: Սահմանվել է ծրագրային ապահովման եւ տեղեկատվական շտեմարանի ներդրման պահանջը»,- իր խոսքում փոփոխությունները մանրամասնել է Ժաննա Անդրեասյանը:

ՀՀ Աժ գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի դրական եզրակացությունը ներկայացրել է հանձնաժողովի նախագահ Սիսակ Գաբրիելյանը:

ԿԳՍՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանն առաջարկել է նախագծի երկրորդ ընթերցմամբ քննարկումն իրականացնել Աժ հաջորդ հերթական նիստերի ընթացքում, քանի որ Կառավարությունը մտադիր է վերանայել ուսուցիչների աշխատավարձերի դրույքաչափերը՝ նախագծում կատարելով համապատասխան լրամշակում: Առաջարկն ընդունվել է:

Նախագծի վերաբերյալ կկազմակերպվեն նաեւ խորհրդարանական լսումներ՝ հաշվի առնելով Աժ «Հայաստան» խմբակցության պատգամավորների առաջարկը: Ընդդիմադիր պատգամավորների գնահատմամբ՝ օրենքն իսկապես կենսունակ կլինի՝ այն բոլոր շահառուների հետ քննարկելու պարագայում: ՀՀ Աժ գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահն ու ԿԳՍՍ նախարարի տեղակալը պատրաստակամություն են հայտնել շահագրգիռ անձանց հետ շարունակելու քննարկումը եւ, ըստ անհրաժեշտության, լրամշակելու նախագիծը:

Կարինե ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Սերունդ

Դավիթ Բեկում ձեռավորվում է երիտասարդության զարգացման միջավայր

ՀՀ Սյունիքի մարզ կատարած աշխատանքային այցի ընթացքում ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսյանը...

կարգչային տեխնիկայով եւ այլ անհրաժեշտ պարագաներով: Կենտրոնի կազմում կգործի գրադարան, կապահովվի ինտերնետ հասանելիություն:

Սյունիքի հարցերով զբաղվող միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի փորձագետները, ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալին ներկայացնելով կատարված աշխատանքը, տեղեկացրել են, որ հատկացվել է կենտրոնի պատասխանատուի հաստիք, որի համար արդեն հայտարարված է մրցույթ:

Դավիթ Բեկ բնակավայրի վարչական ղեկավար Բենիամին Պողոսյանը նշել է, որ կենտրոնից կօգտվեն նաև հարակից բնակավայրերի բնակիչները, հիմնականում՝ երիտասարդները եւ բարձր դասարաններում սովորողները:

դասարաններում սովորողները: Արթուր Մարտիրոսյանը հանդիպման ընթացքում նշել է, որ նա-

խարարությունը պատրաստական է աջակցելու թե՛ կենտրոնի բովանդակային հագեցվածության,

թե՛ աշխատակազմի ու համայնքի երիտասարդների կարողությունների զարգացման առումով:

Աշխատանքային խմբի փորձագետ Կարեն Բալյանի տեղեկացմամբ՝ «Մտահղացման հեղինակը Դավիթ Բեկի երեխաներն են, մենք ընդամենն իրականացրել ենք նրանց ցանկությունը», - նշել է նա:

Նախատեսվում է հիմնել զարգացման կենտրոններ նաև Սյունիքի մարզի եղվարդ, Ծավ, Սյունիք բնակավայրերում:

Սյունիքի հարցերով միջգերատեսչական խումբը ստեղծվել է 2021 թվականի հունվարին 15-ին. այն նպատակ ունի մարզում իրականացնելու տարբեր ոլորտների հրատապ լուծում պահանջող ծրագրեր:

Կարինե ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆ

«Դպրոցում եղել եւ լինելու է մեկ տնօրեն, մեկ լիդեր՝ բովանդակության պատասխանատուն»

սկիզբը՝ էջ 2

Նախագծով առաջարկվում է փոխել նաև տնօրենի ընտրության կարգը՝ սահմանելով նշանակման կարգ, որը կհաստատվի կառավարության որոշմամբ: Այժմ գործող հավաստագրման պահանջը կպահպանվի: Տնօրենի պաշտոնի համար կհայտարարվի մրցույթ, որին կկարողանան մասնակցել հավաստագրված թեկնածուները՝ ներկայացնելով զարգացման ծրագրեր: Կլինի մասնագիտացված խորհուրդ, որը, զնահատելով զարգացման ծրագիրը, հաշվի առնելով մանկավարժական եւ ծնողական համայնքների կարծիքները, կկատարի տնօրենի ընտրություն կամ նշանակում: Այդ կերպ դպրոցների կառավարման խորհուրդները կծերբազատվեն տնօրենի ընտրության գործընթացից եւ կբաղվեն իրենց վերապահված մնացած խնդիրներով: Դպրոցների խորհուրդներն այժմ առավելապես կենտրոնացած են տնօրենի ընտրության հարցի

վրա, որը նրանց վերապահված գործառնություններից մեկն է միայն:

Դպրոցի տնօրենի համար նախատեսվել է ատեստավորման հնարավորություն՝ ազատելով նրան պարբերաբար հավաստագրման քննություն հանձնելու եւ կրկին ընտրության մասնակցելու գործընթացից: «Տնօրենները հնարավորություն կունենան պարբերաբար ատեստավորվելու եւ պաշտոնավարելու մինչեւ օրենքով սահմանված տարիքը՝ 65 տարին լրանալը: Մեզ համար շատ կարեւոր է ունենալ լավ տնօրեններ, եւ լավ արդյունք ցույց տալու դեպքում նրանց հետ շարունակել աշխատանքը»,- նշել է ժամանա Անդրեասյանը՝ ավելացնելով, որ ատեստավորման հիմքում դրվելու է դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարողականը: Ըստ փոխնախարարի՝ զուգահեռաբար կփոխվեն նաև զարգացման ծրագրին ներկայացվող պահանջները՝ սահմանելով կրթության բովանդակային հարցերին առնչվող չափանիշներ: «Օրինակ,

եթե որեւէ դպրոցում բավարար առաջադիմության պահանջներին չի համապատասխանում սովորողների որոշակի տոկոսից ավելին, կնշանակի այդ հաստատությունում ուսումնական արդյունավետ գործընթաց չի կազմակերպվել, եւ դրա համար դպրոցի տնօրենը պետք է կրի պատասխանատվություն»,- նշել է նախարարի տեղակալը:

Անդրադառնալով մտահոգությանը, թե առաջարկվող փոփոխությունների հետեւանքով դպրոցում կարող է երկիշխանություն առաջանալ, ժամանա Անդրեասյանը ընգծել է. «Չի կարող հարց առաջանալ, թե ով է լինելու դպրոցում իրադրության տերը: Իրադրության տերը բովանդակության պատասխանատուն է: Դպրոցում եղել եւ լինելու է մեկ տնօրեն, մեկ լիդեր, դա բովանդակության պատասխանատուն է, այն անձը, որից պետությունը պահանջում է կրթության որակ: Սյունիքում լինելու է վարչական եւ տնտեսական մենեջեր, որն իր գործունեու-

թյամբ պետք է ծառայություն մատուցի մի քանի դպրոցի՝ իրականացնելով գույքի պահպանության, սպասարկման եւ այլ գործառնություններ: Դպրոցի տնօրենի աշխատանքը գնահատելու համար նրանից նորոգված դուռ կամ նստարան պահանջել պետք չէ: Նրանից պետք է պատասխանատվություն պահանջել սովորողի ստացած գիտելիքի համար»:

Նախարարի տեղակալը նաև նշել է, որ ձեռնարկված ռեֆորմը բարդ է, ուստի այն կյանքի կոչելու համար նախանշված է անցումային փուլ: Օրենքի ընդունումից հետո գործող տնօրենները կշարունակեն աշխատել, նրանց գործառնությունները որոշակիորեն կվերանայվեն, ըստ այդմ կփոխվի նաև աշխատանքի նկարագիրը: Նախագծի ընդունման դեպքում կառավարման մոդելին եւ տնօրենի գործառնություններին առնչվող դրույթները ուժի մեջ կմտնեն 2023 թվականից:

Պատասխանելով հարցին, թե ուսումնական գծով տեղակալների

գործառնությունները արդյոք չեն կրկնի տնօրենին, նախարարի տեղակալը նշել է, որ կառավարման նոր մոդելի ներդրման դեպքում եւս տնօրենի տեղակալի հաստիքի անհրաժեշտությունը լինելու է. «Մեր նպատակը ոչ թե կրճատելն է, այլ աշխատանքի բովանդակությունն ու ձևը փոխելը»:

«Հանրակրթության մասին» օրենքի փոփոխությունների ընդունման դեպքում մի շարք ենթաօրենսդրական ակտերում եւս փոփոխությունների կարիք է առաջանալու: Նախատեսվում է նաև վերանայել դասարաններում աշակերտների առավելագույն ժամաբեռնվածության հարցը՝ փոխելով ֆինանսավորման կարգը: Դպրոցի ֆինանսավորման բարելավման համատեքստում նախատեսվում է նաև ուսուցչի դրույթաչափի բարձրացում՝ որի վրա կկիրառվի նաև կամավոր ատեստավորման եւ որակավորման տարակարգի հավելավճարը:

Կարինե ՍԱՆՈՒԿՅԱՆ

Ռափայել ՊԱՏԿԱՆՅԱՆ Նոր տարի

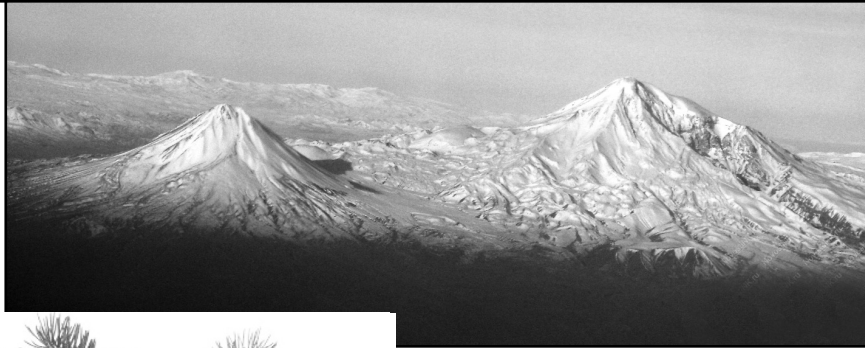
Երնեկ թե՛ այս Նոր տարին
Վերջ տար հայի ցավերուն
Չարը կորչեր, ու բարին
Բուն դներ մեր սրտերուն:

Երնեկ՝ թե այս Նոր տարին
Ազատ շնչեր Հայաստան,
Եվ շուրջ Մասիս մեր սարին
Փայլեին արտ-անդաստան:

Երնեկ՝ թե այս Նոր տարին
Ուրքի կանգներ Հայաստան,
Եվ կիսաքանդ մեր Կարին
Լիներ քաղաք մեր ոստան:

Երնեկ թե՛ այս Նոր տարին
Հայ ազգ ի մի գունարվեր,
Ի գլուխ Կարոն հայ ամրին
Հայի դրոշակ ծածաներ:

Հայեր, երբեք չերկմտիք,
Կկատարվի այդ ամեն,
Եթե իսպառ մենք հանենք
Փոքրոգություն մեր սրտեն:

Հովհաննես ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ Նոր տարի

Դու էլ արի,
Նորեկ տարի,
Գըլխիս վերից
Անցի, զընա,
Ինչպես մի օր
Թեթևասահ,
Որ արեւի
Վառ ժղպիտով,
Հողմ ու շանթի
Սառն աղմուկով
Անց է կենում
Ծաղկի վըրից.
Իսկ նա հովտում,
Իր հուսալից
Աչքը վերեւ,
Փոքրիկ, չընչին,
Ցնծում է կամ
Մոտ է վերջին:-
Ես էլ էնպես,
Նորեկ տարի,-
Մի խոտ, մի բույս,
Ոչ ավելի:

Մի երկիր է
Տվել մեզ կյանք,
Մի երկինք է
Պահել իր տակ,
Եվ գեղեցիկ,
Փարթամ, հրպարտ
Մի խոտ, ծաղիկ,
Կամ թե մի մարդ...
Մենակ իրար
Չենք հասկանում,
Բայց ապրում ենք
Մի սահմանում,
Մի ճամփով էլ
Պիտի զընամբ,
Կըրկին ծուլվենք
Մի հող դառնանք,
Անհետ, անտես
Կորչենք, ինչպես
Չոկ հընչյուններ
Մի մեծ երգի,-
Լոկ հյուլեներ
Տիեզերքի:

ԶԱՐՈՍ

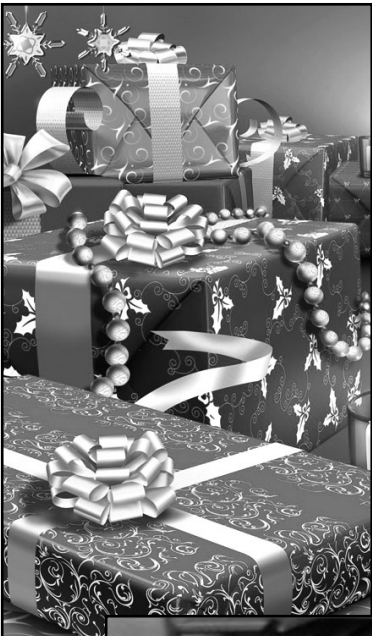
Կաղանդի ծառ մը

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Երկու բան պետք է
Նախ ծառ մը - յետոյ զարդեր ծառին վրայ

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Երեք բան պետք է
- Ծառէն զարդէն զատ
Հաւատքը զալիք աղուոր օրերու

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Մէկ բան կը բաւէ - ոչ ծառ ոչ ալ զարդ -
Ատիկա խիճերն աղամանդ կարծող
Միամիտ հոգւոյս բարի խաբկանքն է

Կաղանդի ծառ մը շտկելու համար
Արդէն պատրանքը լրիւ կը բաւէ
Բարի տարի ձեզ եւ բարի պատրանք

Համո ՍԱՐՅԱՆ Եղեւնին

Անտառից եկած կանաչ եղեւնին,
Հիշում է կանաչ իր ընկերներին,
Արահետներն է հիշում ծյունի տակ,
Հիշում է բացատն ու բուքն սպիտակ:
Երկինքն է հիշում իր գլխի վերեւ,
Եվ իր մայր անտառն ասեղնատերեւ,
Հովերն է հիշում նա գարնանային,
Որ իրեն այնպես օրորում էին:
Վաղորդյան ցողի գոհարն է հիշում,
Եվ մայրամուտի թեւերն արբեշում,
Հիշում է տոսափն ամեն մի ծառի,
Խարույկն է հիշում անտառապահի:
Հիշում է բոլորն ու չի ափսոսում,
Որ էլ անտառի երգը չի լսում,
Ինչո՞ւ ափսոսա, երբ իր թեւերին
Գարուն է բերել երեխաներին,
Գարուն է բերել այս ծնունդ օրով
Եվ տուն է մտել կանաչ շորերով.
Ե՞րբ է նա այսպես զուգվել, զարդարվել
Եվ մարդկանց այսքան հրճվանք պատճառել,
Ե՞րբ է նա եղել այսքան երջանիկ
Ու ե՞րբ է տեսել այսքան խաղալիք:
Ե՞րբ են նրա մոտ այսքան մանուկներ
Երգել ու պարել մինչեւ ուշ գիշեր...
Ձարդարանքներով, աստղերով իր պերծ
Կանգնել է ուրախ մանուկների մեջ,
Այնպես հպարտ է նայում աշխարհին,
Կարծես հենց ինքն է բերել Նոր տարին:

Հայրապետ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ Նոր տարվա նվերը

- Ա՛յ Նոր Տարի,
Գա՛լը բարի,
Դու մեզ նվեր
Ի՞նչ ես բերել.

Ես ձեզ համար
Մի-մի հարմար
Գիրք եմ բերել,
Մեջը պատկեր:

Քաղցր խնձո՞ր,
Չիր ու սալո՞ր,
Թե՞ տանձ ու նուռ,
Չամիչ մի բուռ:

Սրա նման
Ուրիշ մի բան
Էլ չգտա
Իբրեւ ընծա:

- Ջա՛ն, մանուկնե՛ր,
Թող ձեզ մրգեր
Մայրիկը տա,
Ինձ մոտ չկա:

Գիրքն է տալիս
Մտքեր բարի,
Երգ, ցնծություն,
Խաղեր սիրուն:

Ավետիք Իսահակյան Նոր տարու գիշերը

Գիշերվա կեսին զանգակատունից
Հնչեց նոր տարվա ժամը ցնծալից:
Անցավ հին տարին, անցել է ինչպես
Մի հավերժություն մինչեւ այս րոպես,
Մի հավերժություն անհուն, անսահման,
Որ չքացել է ոչընչի նըման:

Եվ բեռնավորված հույսով ու վախով՝
Մեռավ հին տարին իր հետ թողելով
Ապարանքները իմ երազանքի,
Որ շինել էի միշտ ժամանակի
Քանդվող ծովափին...

Եվ ի՞նչ կա այսօր,
Կանգնել եմ մենակ եւ ուղեմուրդ՝
Ու միտք եմ անում-չքացավ անդարձ
Հրճվանքը կյանքիս, եւ՝ վիշտը մնաց
Սրտիս հատակում, ինչպես սեւ մըրուր...

Կանգնել եմ հիմա անհույս եւ թափուր՝
Աչքերըս սուգած խավար անհայտում
Գալիք օրերի,-ականց եմ դընում
Չանգակատունից խորին գիշերին
Նոր տարվա ժամի հընչող զարկերին,
Որ ինչպես սրի հարվածներ բեկ-բեկ
Կտրում են կյանքիս թելերը մեկ-մեկ...

ՄԵՏԱՔՍԵ

Նոր տարվա գիշեր

Թե աշխարհում փակ դռներ կան, թող որ բացվե՛ն այս գիշեր,
Ու Նոր տարին նոր խնդությամբ, թող ներս մտնի այս գիշեր,
Թե կան դատարկ, համր տներ՝ մանկան ճիշով թող լցվեն,
Ով փնտրում է սրտանց մեկին՝ հանկարծ գտնի այս գիշեր:

Թե կան լացող, տխուր աչքեր, թող ծիծաղե՛ն այս գիշեր,
Կանչող ձեռքերն իրար հասնեն, հրաշք ապրեն այս գիշեր:
Թե կան սրտեր՝ չար նախանձով, դառնան բարի ու ներող,
Եվ ուրիշի ուրախ կյանքով խանդավառվեն այս գիշեր:

Թե մոլորված անցորդներ կան, դարձի թող գան այս գիշեր,
Սրբագործված սիրով մտնեն իրենց օջախն այս գիշեր,
Թե կան բախտի փշոտ ճամփեք, թող ծաղկունքով կանաչեն
Ու երջանիկ սպասումով բոլորն արբեն այս գիշեր...

Թե աշխարհում պանդուխտներ կան, թող տուն դառնան այս գիշեր,
Հայրենական հավերժությամբ ողջագուրվեն այս գիշեր,
Արարչագործ ինձ ժողովուրդ, թող որ խնենք մինչեւ լույս
Թափվող ծյունի նման մաքուր խղճիդ կենա՛ցն այս գիշեր...

Կարդա՛ եւ կ ս ի ռ ե ս

Ահա եւ, սիրելի՛ ընթերցող, Քո դատին հանձնեցինք «Կրթություն» շաբաթաթերթի 2021 թվականի վերջին համարը: Ների՛ր, եթե ինչ-ինչ հարցերի պատասխանները փնտրեցիր ու չգտար մեր թերթի էջերում: Հուսով ենք, որ մեր երկխոսությունը լայնորեն կծավալվի նաեւ 2022 թվականին եւ կլինի համահունչ Քո ընթերցողական ճաշակին եւ Քեզ հետաքրքրող հարցադրումներին:

Նոր տարում «Կրթությունը» լույս կտեսնի նորացած տեսքով եւ, բնականաբար, կլինի ավելի բազմազան:

Գիտե՛ս, շատ դժվար է լինել մասնագիտական պարբերական ու միաժամանակ մնալ հանրամատչելի, հետաքրքիր լինել եւ ուսուցչի, մանկավարժի, եւ ուսանողի, ծնողի, բոլորի համար: Դա դեռ ոչինչ. արհեստավարժ եղար՝ այդ խնդիրը կլուծես: Բայց այսօր, եթե որեւէ կուսակցության, որեւէ քաղաքական կամ գործարար խմբի խոսակցողը չես ու չունես այդպիսիք՝ իբրեւ հովանավոր, պիտի լուծես նաեւ տնտեսական խնդիր: Օրաթե՛ր չես, հրատապ լրատվություն չես՝ հրապարակելու, «դեղին» մամուլին հետեւելով՝ ընթերցողներ որսալու սկզբունքը խո՛րթ է քեզ համար, որովհետեւ հայոց հազարամյա դպրության ու այսօրվա դպրոցի քարոզի չես եւ, ու խոսքը պիտի լինի լուսավոր, անքե՛ն, դրական ու դրվատող ու հասարակություն կրթող... ոչ թե նրան զավեշտով, հերյուրանքով գայթակղող:

Սիրելի՛ ընթերցող, ո՛վ էլ որ լինես, ի՛նչ մասնագիտություն կամ նախասիրություններ էլ որ ունենաս, համոզված եղիր, «Կրթությունը» անարատ հոգեւոր սնունդ է տալու Քեզ, եւ ո՛չ միայն մանկավարժական թեմաներով: Իսկ եթե ուզում ես, որ այն օրավոր դառնա ավելի հետաքրքիր, փոխանցի՛ր այն Քո հարեւանին, բարեկամին, ընկերոջը, հորդորի՛ր, որ կարդա... Մեզ սնուցողը Դու՛ ես: Քո՛ թաժանորդագրությամբ, կրպակներից Քո՛ գնումներով, անհրաժեշտ տպաքանակ ապահովելով՝ Դու՛ հնարավորություն կտաս, որ «Կրթությունը» գոյատևի, դառնա փնտրված ու սիրված թերթ: Բաժանորդագրվի՛ր, գնի՛ր «Կրթություն», դրանով Քո՛ նպաստը բեր երկրի կրթական համակարգի լուսաբանման, բարեփոխումների հրապարակային ու թափանցիկ մեկնաբանման, ի վերջո՝ մեր զավակների ուսման, հայեցի դաստիարակության, ազգային դպրոցի ձեւավորման ու զարգացման ամենից կարեւոր գործին, առանց որի չի կայանա մեր երազած **Հայրենիքը**, եւ մեր **Տունը** կիսատ կմնա...

Կարդա՛ եւ կ ս ի ռ ե ս:

Եվ վերջում, թեեւ մի քիչ շուտ, բայց անկեղծ սրտով ասում ենք՝

Բարի Ամանոր եւ Սուրբ Ծննդյան տոն: Թող Նոր տարին իրոք լինի բարեբեր:

Աջակցի՛ր

Սիրելի՛ բարեկամ, Մինչեւ տարեվերջ մենք այլևս չենք հանդիպի... Ուրեմն՝ նախապես բարին մաղթենք միմյանց եւ մեր երկրին եւ հուսանք, որ **Նոր տարին** արմատապես կըփոխի մեզանում տիրող իրավիճակը եւ «վերջ կտա հայի ցավերին» (Ռ. Պատկանյան): Թող **Վազրի** տարին բարեբեր լինի բոլորիս համար: Այն կգա ճիշտ ժամանակին, կսկսվի նոր՝ **2022** թվականը, եւ մենք դարձյալ կհանդիպենք միմյանց, ինչպես արդեն ավանդաբար՝ ճիշտ **52** անգամ... Եւ այդպես կլինի, մաղթենք, դեռ երկար ժամանակ:

... **Սուրբ Ծննդյան** օրերին կհաջորդի *ձմեռային արձակուրդը*: Հետո կավարտվի *ուսումնական տարին*: Ինչպես միշտ, *ամառը* կլինի քննություններով լի. *միասնական, կենտրոնացված, հատուկ ստեղծագործական...* Նոր *ուսումնական տարին* դարձյալ կունենա նորություններ. կրթական ոլորտում բարեփոխումները նոր բովանդակություն կառաջարկեն մեզ: *Նոր ծրագրեր, նոր ուսումնական պլաններ, նոր դասագրքեր, թեստեր, ուղեցույցներ, կանոններ, կանոնակարգեր...* Պաշտոնական տեղեկատվությունը կհամեմվի մեր ու Քո *դիտարկումներով, առաջարկություններով*, կփոխանակենք *կարծիք ու տեսակետ...* Դե՛, իսկ Քո եւ Քո կրթօջախի մասին՝ ինչպես ինքդ կամենաս... Մենք լի ենք պատրաստակամությամբ՝ ծառայելու Քեզ, մատուցելու «Համակարգ» ու «Անցուդարձ», «Խոսք եւ լույս», «Նկարագիր» ու «Փորձ», «Հոգեկերտվածք» ու «Դիմանկար», «Գիտելիք» ու «Լուսանցք»... Մեր միջեւ կնքված *գրել-կարդալու* պայմանագիրը կթողնենք ուժի մեջ, ու մենք մեր պարտականությունները կկատարենք *պարբերաբար*, առանց ուշացման, պատշաճ *բովանդակությամբ ու ձեւով*: Իսկ Դու՛, որ մեր լավագույն *բարեկամն* ես, կօժանդակե՛ս մեզ, ինչպես անցնող տարվա ընթացքում, Քո ամենաթանկ ժամանակի մի փոքր մասը դարձյալ կնվիրես մեզ՝ որպես մեր *ընթերցողը*, մեր *հեղինակը*, մեր *քննադատը*, մեր *աջակիցը*... Եւ որովհետեւ Դու՛ իրոք մեր *աջակիցն* ես, ամանորյա զնունների արանքում ժամանակ կգտնես՝ մի պահ մտնելու *փոստատուն* եւ *կթաժանորդագրվես «Կրթություն»*... Ի նպաստ մեզ, ի նպաստ *կրթության*, ասել է թե՛ *սերնդի ու երկրի*:

«Կրթություն» շաբաթաթերթի հաջորդ համարը լույս կտեսնի նոր՝ 2022 թվականի հունվարի 12-ին

ՀԻՄՆԱԳԻՐ՝
ՀՀ ԿԳՄՍՆ
«Կրթություն» թերթի
խմբագրություն» ՓԲԸ

Գրանցման վկայական՝ 01Ա-049349,
Տրված է՝ 11.01.2001թ.
Դասիչ՝ 69312,
Հասցեն՝ ՏԻԳՐԱՆ ՄեժԻ 67,
E-mail: krtutun@yandex.ru
Հեռ. (043) 57 49 56, (043) 57 49 51

Խմբագրությունը ստացված թղթակցությունները եւ նամակները չի գրախոսում եւ ետ չի վերադարձնում: Չպատվիրված հոդվածների համար հոնորար չի վճարվում:
Գովազդային նյութերի բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
Հղումը պարտադիր է:

Տպագրված է «ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ»
իրատարակչության տպարանում:
Տպաքանակը՝ 2000:
Ծավալը՝ 4 տպագրական մամուլ:
Ստորագրված է տպագրության՝
21.12.2021թ.
Գինը՝ 200 դրամ:

Համարի պատասխանատու՝
**Գլխավոր խմբագիր՝
Գագիկ ՄԻՆԱՍՅԱՆ**